

Резюмета

1. *Zaropismo illi Balgarska Istoría* на отец Едоардо Валпа.

Книгата представлява филологическо изследване и издание на павликянската българска история от 1849, дело на отец Едоардо Валпа. Това е първо пълно издание на паметник на павликянската книжнина. Изданието е критическо, с включен материал от всички налични ръкописи. Паралелно се издава и текста на Царственника от 1844. Съдържа и езиково описание.

2. Из старите ръкописи: южнославянски текстове от XIV и XV в. (Христоматия). С., 2022.

Представя четива от различни български и сръбски ръкописи, както и българските царски грамоти. Дава представа за книжовния живот и търсенията на книжовниците от XIV и XV в. от южнославянските земи.

3. Венета Савова, Ива Трифонова, Иван Петров, Петко Петков. *Sapere aude*. Сборник в чест на проф. дфн Искра Христова-Шомова. С., 2019.

Юбилеен сборник, посветен на И. Христова-Шомова. Съдържа изследвания по старобългаристика и палеославистика от нейни приятели, колеги и ученици. Научни приноси се съдържат във всяка една от публикациите вътре.

4. Петков, П., И. Христова-Шомова. Драготин апостол. Български ръкопис от XII - XIII в. С., 2019.

Палеографско, кодикологично и езиково и лексикално изследване на ръкопис № 880 от НБКМ. Текстът на паметника, произхождащ от югозападните български земи, е уникален като съдържание и език. По своята ценност ръкописът се нарежда до такива паметници, като Добрейшовото евангелие и Охридския апостол. Съдържа ценни сведения за историята на българския език и за българската историческа лексикология.

5. Петков, П., К. Поповски, А. Бояджиев. Пергаментни кирилски откъслечи от библиотеката на Зографската света обител. С., 2019.

Книгата представлява палеографско, кодикологическо и езиково изследване на пергаментните кирилски фрагменти от Зографския манастир. Това са паметници от X до XIV в. и представляват единствените свидетелства за недостигнали до нас ръкописи. Тук се публикуват Зографските листове, ценен старобългарски паметник от X в. и други паметници, част от които стават достояние на славистиката за първи път.

6. Христова-Шомова, И., В. Савова, П. Петков. Песни за Климент. Служби за св. Климент, писани от X до XX век. С., 2016.

В книгата се издават химнографските текстове, посветени на св. Климент Охридски - книжовник, епископ и учител, апостол на славянското слово и писменост у нас, патрон на Софийския университет. Текстовете са публикувани с обширни литературни и езикови изследвания. Това е първият подобен том с произведения, посветени на св. Климент Охридски, в славистиката.

7. Иванова, К., Е. Мусакова, свещ. К. Поповски, П. Петков, А. Бояджиев, А. Бобев, Л. Ненова и М. Димитров. КАТАЛОГ НА СЛАВЯНСКИТЕ РЪКОПИСИ ОТ ЗОГРАФСКАТА СВЕТА ОБИТЕЛ (№ 287–405). С., 2018.

Този каталог съдържа 119 кратки описания на славянски ръкописи, пазени в Зографската света обител – с инвентарни номера от 287 до 405 включително. Тези ръкописи не са били описвани досега – повечето са късни, предимно от края на XVIII–XX в., с изключение на пергаментните фрагменти № 287, 288, 289, 290, 295 (от XIII–XV в.), някои от които бяха известни на изследователите и преди, но никога не бяха попадали в описи или каталози. Правят се достойни на науката редица паметници, открити през последното десетилетие в Зографската библиотека. Каталогът е ценен помощник за работа с копията на ръкописите в Зографската стая.

Студии:

1. Ива Иванова, Явор Иванов, Петко Петков. Среднобългарският текст на прение на Панагийот с азимита по препис от XVI в. (№ 53 от сбирката на Григорович) - ГСУ, 106, 2021, 43 - 94.

В работата се публикува дипломатически славянският текст на Прението на Панагийот с азимита по молдавския препис № 53 от сбирката на Григорович в Руската държавна библиотека. Това е среднобългарски препис на гръцки текст, възникнал във връзка със сключената през 1274 г. уния между католици и православни. Преписът е важен извор за проучване на книжовния език през XIV в. и предлага интересна информация за влахомолдовската адаптация на славянски текстове., а така също е ценен извор за историческата лексикология на българския език.

2. Петко Петков. Славянският текст на "Глави с акростих" от преп. Григорий Синаит. - Годишник на Софийския университет, 103, 2018, 5 - 79.

Публикацията е първият издаден текст на произведението на Григорий Синаит, идеолога на исихазма през XIV в. Осъществена е по преписа в ръкопис 214 от Зографския манастир.

3. Петко Петков Сложните думи в Египетския патерик. - *Ricerche slavistiche* 14 (60) 2016: 439-489.

Египетският патерик е превод, осъществен на старобългарски през 10. в. Сложните думи в текста са 169 и те се разпределят в 55 типа според първия им компонент.

Голяма част от тях не е представена в други славянски текстове от този период и е от интерес за старобългарската и българската историческа лексикология.

4. Петко Петков. СУФИКСАЛНОМОТИВИРАНИ СЪЩЕСТВИТЕЛНИ С АБСТРАКТНО ЗНАЧЕНИЕ В ТЕКСТА НА ЕГИПЕТСКИЯ ПАТЕРИК. - ГСУ, 101,

Изработването на система от абстрактна лексика е една от първостепенните задачи при изграждането на всеки един книжовен език. Суфиксалномотивираните съществителни с абстрактно значение в текста на Египетския патерик показват само един етап от развоя на абстрактната лексика в старобългарски. Те са показател за равнището на възможностите на преводача и сочат трудностите, с които той се е сблъскал в процеса на превода.

Статии:

1. Петков, П. ПОХВАЛАТА ЗА СВ. ЧЕТИРИДЕСЕТ МЪЧЕНИЦИ ОТ СВ. ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИ В РЪКОПИС № 3 ОТ БИБЛИОТЕКАТА НА ЗОГРАФСКИЯ МАНАСТИР. - Кирило-Методиевски четения 2020. С., 2021, 116 - 130.

Словото от ръкопис № 3 от Зографския манастир се разглежда в съпоставка с преписите в Супрасълския сборник и в Хомилиара на Миханович. В този препис се откриват много нови черти в граматиката и лексиката, но преводът е старобългарски. Прави се и публикация на текста. Това е третият познат препис на Словото и първият от XIV в. Материалът тук може да послужи при определяне размера и формата на редактиране на старобългарското наследство през XIV в.

2. Иван Г. Илиев, Петко Петков. Първични и вторични носови гласни в един западнородопски български говор. - Българска реч, 28, 2-3, 2020, 39 - 47.

Предоставя се на дискусия материал за наличието на назалност в днешните български говори.

3. Иван Г. Илиев, Петко Петков. Бележки за новобългарските писмено-диалектни езикови форми 2019

От дълго време двамата автори наблюдават една нарастваща тенденция в съвременната литература (книжнина) - създаване на литературни текстове на основата на диалект. Тук авторите систематизират своите наблюдения и търсят причините за този феномен.

4. Петко Петков, свещ. Козма Поповски, Димитър Пеев. За приписката на „окаяния Драган“ в Зографския трефологий. -В: Зографски сборник. С., 2019.

Разглежда се прочутата приписка на книжовника Драган. При изследване на ръкописа се открива, че автентичната приписка липсва в Драгановия миней. Има споменаване на книжовника, но с правопис и графика от XX в. Статията се опитва да насочи вниманието към евентуалният автор и неговите подбуди.

5. Маргарет Димитрова, Климентина Иванова, Елисавета Мусакова, Андрей Бобев, Андрей Бояджиев, Петко Петков, свещ. Козма Поповски, Любка Ненова. Каталогизиране на кирилски ръкописи от втората половина на XVIII до първата половина на XX век, пазени в Зографския манастир: трудности и перспективи. - Зографски съборник, С., 2019.

Описва се подходът при съставянето на каталог на новооткритите ръкописи в библиотеката на Зографския манастир. Това са късни ръкописи и тяхното описание поставя пред изследователите нови задачи.

6. Петко Петков. Ръкопис № 328 от библиотеката на Зографската света обител (сборник на Търпе Вучидолов). - В: Зографски съборник, С., 2019.

Изключително любопитен ръкопис от библиотеката на Зографския манастир. Представлява препис на запазен днес ръкопис на Йордан х. Константинов - Джинот. Публикуват се избрани текстове от ръкописа.

7. Петко Петков. Славянският превод на Беседа за благодарността от св. Василий Велики. - Sapere aude. С., 2019

В статията се прави изследване и издание на текста според ръкопис 130 от Троицко-Сергиевата лавра в Москва. Принос към изследване на наследството на св. Василий сред славяните.

8. Петко Петков. Славянският превод на постническите слова на св. Василий Велики 2019

Съдържа предварителни наблюдения върху ръкопис № 3 от Зографския манастир. Търси се мястото и времето на осъществяване на превода. По всичко изглежда, че преводът е извършен сред южните славяни към средата на XIV в.

9. Ива Иванова, Явор Иванов, Петко Петков Прение на Панагийот с Азимит (по препис № 53 от сбирката на Григорович в Руската държавна библиотека). 2018

Разглеждат се правописните и езиковите особености на ръкопис 53 от сбирката на В. Григорович в РГБ, Москва. Петков, П. СЛАВЯНСКИЯТ ПРЕВОД НА

ПОСТНИЧЕСКИТЕ СЛОВА НА СВ. ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИ. - В: ТКШ 11.
Пространства на паметта. Велико Търново, 2019, 209 - 216.

Разглежда се съдържанието на Постническите слова на св. Василий Велики в преписа, представен в ръкопис № 3 от Зограф. Показани са и някои морфологични и лексикални особености на превода и паметника, които насочват към времето на появата на текста.

10. Петко Петков. Кратко описание на двадесетте манастира (издание на текста) 2017

Публикация на най-ранния печатен справочник за поклонници на Света гора Атон. В него се дават се кратки описания на манастирите, като Зографският е описан най-пълно. Това е и първата книга, излязла от печатницата в Солун на о. Теодосий Синайски през 1839 г.

11. Иван Илиев, Петко Петков. Неизвестен модел за образуване на отрицателен императив в българския език 2017

При своите пътувания из Европейска Турция авторите се натъкнаха на многобройно помашко население, преселници от Ловешко и Тетевенско след 1878 г. Това население пази редица старинни черти в говора си, но има и някои нови особености. Статията разглежда една рядка форма за отрицателен императив в български говор от Турска Тракия.

12. Петко Петков. Славянските преводи на словото за Шестия псалм от Анастасий Синайски. 2017

Словото за Шестия псалм е една от най-популярните творби на Анастасий Синаит в славянското Средновековие. Творбата има четири превода за времето X - XIV в. Представени са преводите и някои техни особености.

13. Петко Петков. За два пергаментни фрагмента от библиотеката на Зографската света обител

В статията се разглеждат два славянски пергаментни откъслека от XIII и XIV в. Установяват се тяхното съдържание, правописни и езикови особености.

14. Петко Петков, Андрей Бояджиев, За една приписка от Зографския манастир 2016
Старобългарска литература, 53-54, 247 - 252.

Статията разглежда една дълга приписка, намираща се в старопечатно Учително евангелие в Зограф. В нея се откриват интересни сведения за историята на манастира и по-общо на Балканите.

15. Петко Петков, Нови патерици в библиотеката на Зографската света обител. - Езиков свят, 14, 1, 7 - 14.

Статията разглежда два новооткрити патерични сборника от Зографската библиотека - № 406 и 407. Те са дело на йеромонах Иринарх, библиотекар в Зограф в края на XIX и началото на XX в. За преписите си Иринарх използва два други патерика, също притежание на Зограф. Публикува се и текст За иконата „Св. Богородица Портарица“ от № 406.

16. Петко Петков, Красимир Поповски. Трето слово за св. Георги от Григорий Цамблак. - *Palaeobulgarica*, 2016, 3, 120 - 132.

Изследване и издание на препис на словото. Представени са литературните, богословските и езиковите черти на текста. Публикацията е според ръкопис № 189 от Зографския манастир.